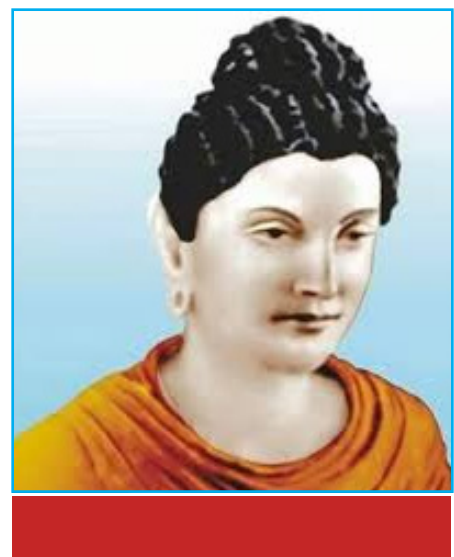

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 29 ਜੁਲਾਈ 2025 ਮੰਗਲਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

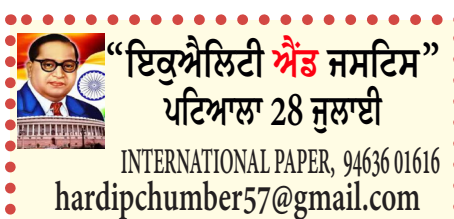
ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ‘ਹਿਮਾਚਲ ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ’ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਸ਼ਿਮਲਾ: ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੂ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ੁਕਲਾ ਵਲੋਂ ਸੂਬੇ ‘ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿਪਣੀ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ‘ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਸੀ ਕਿ

ਜੇਕਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਤੁਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ‘ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ’ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ 2012 ‘ਚ 500 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2023 ‘ਚ 2,200 ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਰਮੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁੱਖੂ ਨੇ

ਕਿਹਾ, “ਰਾਜਪਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੁੱਖੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ‘ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ (ਪੀ.ਆਈ.ਟੀ.-ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ.) ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਚੁਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕਈ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਬਾਰੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਵੀਡੀਓ ਹੋ ਰਹੀ ਵਾਇਰਲ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਹੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ

ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਕਾਫੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਵੀਡੀਓ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਤਤਕਾਲੀਨ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਜਿਹੜੀ ਸਲਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਸਲਾਹ ਐਨ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ

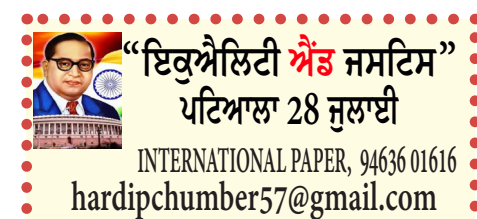

ਜਾਣੇ ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ ਕਿ ਰੱਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ! ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਬੀਐਸਪੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਤਵਾਰ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਲੰਧਰ ਪਾਰਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਨੀਵਾਲ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕਰੀਮ ਪੁਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ BSP, BAMCEF ਅਤੇ BVF ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਿਖਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਭ ਕੁਝ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੀ। ਦੇਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬਸਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ‘ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੱਠ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਆਏ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਅਨੁਦ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।

ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਣਾ, ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸੁਨੀਲ ਮਜੇਤਰਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਚਾਰਗੋਤਰਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ, ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਭਗਤ, ਹਾਜ਼ੀ ਸ਼ਕ ਮੁਹੰਮਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਬਸਪਾ ਵੱਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ

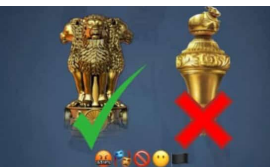

ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਡੇਅ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਮਾਣਯੋਗ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਨੀਵਾਲ ਜੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਣਾ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਹਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਾਰਟੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਨੰਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈਸੀਯੂ ਚ ਆਕਸੀਜਨ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਫੇਲ ਹੋਣਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਲੀ ਪੈਲ, 3 ਮੌਤਾਂ- ਕਰੀਮਪੁਰੀ।

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ
- ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੌਤਾਂ ਆਕਸੀਜਨ ਫੇਲਰ ਕਰਕੇ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਮਿਰਤਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਲੰਧਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ

ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਕਸੀਜਨ ਫੇਲਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਕਸੀਜਨ ਫੇਲਰ ਆਈਸੀਯੂ ਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ

ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,ਉੱਥੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 25-25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ - ਇੱਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ। ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਕਰਾ ਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹਾਦਸਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਇਸ

ਐਥੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੁੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਤੀਰਥ ਰਾਜਪੁਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੂਬਾ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੂਬਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ, ਬਸਪਾ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸੂਦ ਗੋਗਾ, ਜਗਦੀਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਜਿਲਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ,ਵਿਜੇ ਯਾਦਵ ਜਿਲਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਗੋਖਾ ਜੀ, ਮਨੀ ਸਹੇਤਾ ਬੀਵੀਐਫ ਬਲਜੀਤ, ਬੀਬੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਬੰਗੜ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬੈਂਗਲੁਰੂ: ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ (CHRI) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ RTI ਕਾਰਕੁਨ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਨਾਇਕ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ (STs) ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ (OBCs) ਲਈ ਖਾਲੀ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ‘ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਾਤ-ਅਧਾਰਤ ਸਮਾਨਤਾ ‘ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨਾਇਕ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਨਾਇਕ ਨੇ SC/STs ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਦਸੰਬਰ 2024 ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ RTI ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਕਲਾਗ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ (PSUs), ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ SC/ST ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ “ਢੁਕਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ” ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ

Name of Institution	Total Number of Sanctioned Reserved Posts			Total Number of Vacant Reserved Posts		
	SC	ST	OBC	SC	ST	OBC
45 Central Universities (as on 01.04.2021)	5737	3097	7815	2389	1199	4251
Indira Gandhi National Open University (IGNOU) (as on 31.12.2020)	380	180	346	157	88	231
Indian Institute of Science Education and Research (IISERs)	71	19	153	28	11	67
Indian Institute of Science (IISc)	168	84	303	34	46	272
Total	6356	3380	8617	2608	1344	4821

ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਕਲਾਗ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਡੇਟਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਾਇਕ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਕੋਲ ਆਰਟੀਆਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ (ਸੀਪੀਆਈਓ) ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਭਰਤੀ ਅੰਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖਾਸ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। “ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਟਰੈਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ,” ਨਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਪਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਓਪੀਟੀ) ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬੈਕਲਾਗ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ‘ਤੇ ਸੰਕਲਿਤ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ

ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਨਾਲ “ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ”। ਨਾਇਕ ਨੇ ਇਸਨੂੰ “ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਗੈਸਲਾਈਟਿੰਗ” ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ, ਡੀਓਪੀਟੀ ‘ਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕਲਾਗ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਔਨਲਾਈਨ ਵਿਧੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਚਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਭਾਗ-ਵਾਰ ਡੇਟਾ ਦਾ ਆਸਾਨ, ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ-ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਬੈਕਲਾਗ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਹਵਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਕਸਰ SC/ST ਅਤੇ OBC ਲਈ ਭਰਤੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ

ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾਇਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।

ਡੀਓਪੀਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ SC/ST ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ‘ਤੇ ਇਸਦੀ ਚੁੱਪੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

ਨਾਇਕ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਬੀਕੇ ਹਰੀਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ OBC, SC ਅਤੇ ST ਨਾਲ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਘੇਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਭਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।”

ਆਰਡੀਪੀਆਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਖੜਗੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਮੱਸਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੋਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।”

ਕਰਨਾਟਕ 11,896 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀਆਂ ਲਈ ਮੋੜੇਗਾ, ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ 2025-26 ਵਿੱਚ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਭਲਾਈ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ 11,896 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਉਪ ਯੋਜਨਾ (SCSP) ਅਤੇ ਜਨਜਾਤੀ ਉਪ ਯੋਜਨਾ (TSP) ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਵਿੱਚ SCSP ਅਤੇ TSP ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ 42,017.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ, 11,896.84 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪੰਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ SC/ST ਰਾਜ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ 5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧਰਮਈਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

2025-26 ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਉਪ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 29,991.69 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਜਨਜਾਤੀ ਉਪ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 12,025.82 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਡਾਇਵਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 11,896.84 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ, 1,670 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅੰਨ ਭਾਗਿਆ ਲਈ, 162 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਯੁਵਾ ਨਿਧੀ ਲਈ, 1,537 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸ਼ਕਤੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ, 2,626 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਗ੍ਰਹਿ ਜਯੋਤੀ ਲਈ, ਅਤੇ 7,438 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਗ੍ਰਹਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਲਾਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2023-24 ਵਿੱਚ, SCSP/TSP ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ 11,114 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਗਾਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ 2024-25 ਵਿੱਚ, 14,282.38 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਕਦਮ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਰਨਾਟਕ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ.ਵਾਈ. ਵਿਜੇਇੰਦਰ ਨੇ X ‘ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। “ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸਨੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ

ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹੁਣ 2025-26 ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਗਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ 11,896.84 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਮੋੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭਲਾਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ‘ਤੇ ਸੱਟ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ,” ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧਰਮਈਆ ‘ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਜੇਂਦਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ @siddaramaiah, ਜੋ ਅਕਸਰ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਹੁਣ ਦਲਿਤ ਭਲਾਈ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਦਾ

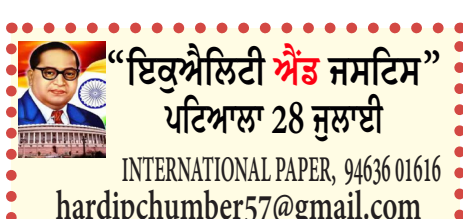
ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।”

ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। “ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, @INCK-arnataka ਸਰਕਾਰ ਨੇ ST ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਹੁਣ, ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ SC/ST ਭਲਾਈ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “@BJP4Karnataka ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।”

ਨਾਇਕ ਨੇ SC/STs ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਦਸੰਬਰ 2024 ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ RTI ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬੈਕਲਾਗ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ (PSUs), ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ SC/ST ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ “ਢੁਕਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ” ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ ਵਿਖੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਭਲਕੇ

ਮਾਨਸਾ, 28 ਜੁਲਾਈ: (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਰ)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ, ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ 30 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਐੱਲ. ਆਈ.ਸੀ. ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੀਮਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ

ਭਰਤੀ ਲਈ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਤੀ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 20 ਤੋਂ 45 ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚਾਹਵਾਨ ਪ੍ਰਾਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ) ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਿਊਰੋ (ਨੇੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਸੇਵਾ

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ‘ਤੇ) ਕੈਂਪ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੋਬਾਇਲ ਨੰਬਰ 98157-96040, 94641-78030 ‘ਤੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ, ‘ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੀ ਹੈ?’ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕੀ ਹੈ - ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ?

ਮੈਂ ਇਹ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ? ਮੈਂ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ

ਹਾਂ। ਕਿਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ, ਇਹ ਓਨਾ ਹੀ ਬੇਰਿੰਗ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਣਨਾ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕਲੰਕ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਅਛੂਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੇਵਾ ਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਅਛੂਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਛੂਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਛੂਤ ਹੋ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ। ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਸਾਧਨ ਅਪਣਾਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਤੁਹਾਡੀ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ ਵਿਅਰਥ ਜਾਣਗੇ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਰਸਤਾ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਾਲਚ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਕਰੋਗੇ? ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਛੂਤ-ਛਾਤ ਇਸ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ, ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਫੌਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਛੂਤ ਹੋ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਾਪ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਣ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਓ, ਇਸਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੱਕ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਹਾਰ ਆਪਣੇ ਵਤਨ (ਪਿੰਡ ਸੇਵਕ ਦਾ ਵਿਰਾਸਤੀ ਅਧਿਕਾਰ) ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮਹਾਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕੱਲਾ ਮਹਾਰ ਕੌਮ ਹੀ ਮਹਾਰਾਂ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਲੋਕ ਮਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਹਾਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 1850 ਦਾ ਐਕਟ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਹਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਈਸਾਈ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਮਹਾਰ ਹਨ। ਪਰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ‘ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਨਗਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਨ ਕੌਮ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।

ਦੂਜਾ ਸ਼ੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਯਤਨ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ, ਓਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਸੀਮਾ 20 ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਨਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੋਹ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਥਾਈ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਈਸਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਗੇ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਧੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 15 ਸੀਟਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ 15 ਸੀਟਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਈਸਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਈਸਾਈਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਗੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ? ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਛੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਹੋ।

ਬਾਕੀ ਲੇਖ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ...

ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ, ‘ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ’ ਦਾ ਅਗਲਾ ਭਾਗ

ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੇਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਵੇਦ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵੇਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ‘ਸ਼ਰੁਤੀ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ‘ਸ਼ਰੁਤੀ’ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਆਦਿਮ ਧਰਮ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ

ਗਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਕਲਪ’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੱਕਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ, ਇੱਕ ਜਲ ਪਰਲੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਚੱਕਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਲਪ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵੇਦ ਜਲ ਪ੍ਰਲੇਭ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਰ ਕਲਪ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕਲਪ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਲਾਯ ਵਿੱਚ ਵੇਦ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਲਪ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਤ ਯੁੱਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਕੀਤਾ। ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਤਯ (ਸਦੀਵੀ), ਅਨਾਦਿ (ਆਦ ਤੋਂ ਰਹਿਤ) ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੋਕਸ਼ਯ (ਮਨੁੱਖੀ ਨਹੀਂ) ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵੇਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ‘ਸ਼ਰੁਤੀ’ ਨਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ। ਪ੍ਰੋ. ਮੈਕਸ ਮੂਲਰ ਨੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕ੍ਰਿਤ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸਤਿਕ, ਦੇਵਵਾਦੀ, ਦਵੈਤਵਾਦੀ, ਬਹੁਦੇਵਵਾਦੀ, ਇੱਕੋਸ਼ਵਰਵਾਦੀ, ਏਕਾਧੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਅਭੈਤਿਕਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਜਾਂ ਝੂਠ ਵਜੋਂ ਵੀ

ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਮ-ਗ੍ਰੰਥ-ਅਧਾਰਤ ਧਰਮ ਜਾਂ ਧਰਮ-ਰਹਿਤ ਧਰਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਧਰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਅਲਿਖਤ ਧਰਮ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਅਕਸਰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਬਾਕੀ ਲੇਖ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ...

ਯਾਦਗਾਰ ਉੱਤੇ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਕੇ, ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ 28 ਜੁਲਾਈ
:(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ))
ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਲੈਨਿਨਵਾਦੀ) ਨਿਊਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਜਿਲਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਲੋਂ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਮਾਈਦਾਸ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ 55ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਉੱਤੇ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ, ਕਿਰਤੀ ਪਾਰਟੀ, ਲਾਲ ਪਾਰਟੀ, ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ (ਐਮ.) ਅਤੇ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਆਗੂ

ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਦਾ ਸੂਹਾ ਪਰਚਮ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਨਕਸਲਬਾੜੀ ਦੀ ਲੇਅ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ 80 ਸਾਲਾ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਨੂੰ 1970 ਵਿਚ 27-28 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਬਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨਗਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਨਾਈਮਜਾਰਾ -ਸਨਾਵਾ(ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ) ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਤੇ ਝੂਠਾ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਾਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਆਏ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਝਾੜਖੰਡ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਕੇ ਉਹਨਾਂ

ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟਰਾਂ ਕੋਲ ਲੁਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਦਾ ਅਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਚਦੀ ਖੁਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਵੀ ਗਲਾ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ, ਦਲਿਤਾਂ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਸੂਲਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਸਿਰੇ ਦੀ ਨਿਕੰਮੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਬਰ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਭਰਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤੀ ਮੌਤਾਂ, ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਬੁਲਡੋਜਰਾਂ ਨਾਲ

ਘਰ ਢਾਹੁਣੇ, ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੁਲਸ ਜਬਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹਿਰਾਉਣਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਕ ਮੰਚ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਪਸ਼ਨ : ਬਾਬਾ ਬੂੜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਉੱਤੇ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਾਮਰੇਡ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ।

79ਵਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ. ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਸਮਾਗਮ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)
ਦੇਸ਼ ਦੇ 79ਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਆਈ.ਟੀ. ਆਈ. ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦਕਿ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੰਗਾ ਅਤੇ ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਖੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਪੂਰੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ

ਸਥਾਨਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਰੱਖ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਇੰਤਜਾਮ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਸਜਾਵਟ ਆਦਿ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪਤੀ, ਪੁਲਿਸ, ਖੇਡ,

ਜੰਗਲਾਤ ਆਦਿ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਝਾਂਕੀਆਂ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੁੱਲ ਡਰੈਸ ਰਿਹਾਸਲ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੀਵ ਵਰਮਾ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਟੀ ਏ ਫੰਡ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 28 ਜੁਲਾਈ
(ਅਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)
ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਟੀ ਏ ਫੰਡ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨਹਿਰੂ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਪੀ ਟੀ ਏ ਉਹ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ

ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਹੀ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੀਸਾਂ ਮੁਆਫ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੀ ਟੀ ਏ ਫੰਡ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਹ

ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਾਲਜ 'ਚ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। 2610 ਰੁਪਏ ਪੀ ਟੀ ਏ ਫੰਡ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀ ਟੀ ਏ ਫੰਡ ਚੋਂ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਣੀਆਂ

ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕਾਈ ਆਗੂ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਫੀ ਸਦੀ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੇਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਰਸ, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਾਹਿਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ, 28 ਜੁਲਾਈ
(ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) -

ਸਥਾਨਕ ਬਨਾਸਰ ਬਾਗ ਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰੀ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਡਾ. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਜਿੰਦਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, ਜਗਨ ਨਾਥ ਗੋਇਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਦੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਮਾਸਟਰ ਫਕੀਰ ਚੰਦ, ਵਾਸਦੇਵ

ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਬਾਂਸਲ - ਰਖਸਾ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੇ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਦਰਸ਼ਨਾ ਰਾਣੀ ਆਦਿ ਨੇ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਸਬੰਧੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਛਹਿਬਰ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ/ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਵਰਿੰਦਰ ਮਹਾਸ਼ਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡੀ ਸੱਤਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ, ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਭਜਾਓ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਕੇ ਸਮਾਜਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਬੀਬੀ ਚੰਦਲ ਗਰਗ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2 ਅਗਸਤ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੇਡੀਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੌਸ਼ਲ

ਨੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿੱਤਲ, ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਗਰਗ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮਾਣਾ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ੇਰੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਥਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਕੋਈ, ਕਰਨਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਮਨਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਗਰਗ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੋਇਲ, ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਤਰੀ ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਦਰਸ਼ਨਾ ਮਿੱਤਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਸੰਤੋਸ਼ ਗਰਗ, ਰਖਸ਼ਾ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਡੂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ, ਜਗਨ ਨਾਥ ਗੋਇਲ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ, ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਜਿੰਦਲ, ਸੁਧੀਰ ਵਾਲੀਆਂ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ, ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਜੀਵਨ ਮਿੱਤਲ, ਹਰੀਦਾਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਜਸਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੌੜ, ਨਰਾਤਾ ਰਾਮ ਸਿੰਗਲਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਓ ਪੀ ਛਾਬੜਾ, ਗੋਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਸੁਨੀਤਾ ਕੌਸ਼ਲ, ਸੁਮਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, ਗੁਰਲਾਭ ਕੌਰ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪਾਹਵਾ, ਦਰਸ਼ਨਾ ਗੁਪਤਾ, ਕਿਰਨ ਭੱਲਾ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ, ਸਰੋਜ ਰਾਣੀ, ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ, ਰੇਖਾ ਗੋਇਲ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਆਦਿ ਨੇ ਹਾਰ ਪਾਏ ਤੇ ਤੇਹੜੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਲੈਂਟਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ, 27 ਜੁਲਾਈ
(ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)-

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਲੈਂਟਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ

ਬਲਬੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਜੁਬਾਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ

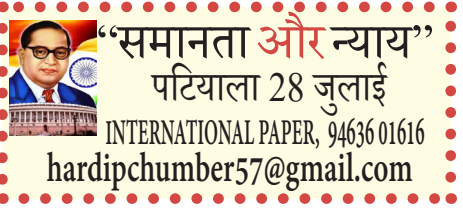
ਦੱਸਿਆ ਕੇ ਇਹ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਦੀ ਸਾਖਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ

ਤੌਰ ਤੇ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਤ ਰਾਹੀਂ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਾਇਕਾਂ

ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਨਿੰਗਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਛੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੌਕੇ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਚਰਨਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਬੁਟੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਬੀਰਬਲ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਵਿੱਕੀ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਬਾਜਵਾ, ਲਖਵੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਟੁਣੀਆ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਬਟੂਹਾ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਿਸਤਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

कल के लेख, 'मुक्ती का मार्ग क्या है?' का आगे का भाग

सर्वप्रथम क्या प्रगति या परिवर्तन ?

मैं यह चर्चा करना आवश्यक समझता हूँ कि पहले आर्थिक प्रगति की जाए या धर्म परिवर्तन? आर्थिक प्रगति को प्राथमिकता देने के पक्ष से मैं सहमत नहीं हूँ। धर्म परिवर्तन या आर्थिक प्रगति में से किस को प्राथमिकता दी जाए, यह वैसा ही नीरस विषय है, जैसा कि राजनैतिक सुधार या सामाजिक सुधार में से प्राथमिकता के लिए एक

का चयन करना। समाज के विकास और उन्नति के लिए कई उपाय प्रायोगिक होते हैं और प्रत्येक का अपना महत्व होता है। इन उपायों का प्रयोग करने के लिए कोई निश्चित क्रम नहीं बनाया जा सकता। यदि कोई धर्म परिवर्तन और आर्थिक सुधार में से प्राथमिकता जानने का आग्रह करे, तो मैं धर्म परिवर्तन की उपयुक्तता को ज्यादा महत्व दूंगा। मैं यह समझने में असमर्थ हूँ कि जब तक आप अछूत होने का कलंक हैं तब तक आप आर्थिक प्रगति कैसे कर सकते हैं? अगर आप एक दुकान खोलें और लोगों को मालूम हो कि दुकानदार एक अछूत हैं तो कोई भी आपसे कुछ नहीं

खरीदेगा। अगर आप सेवा के लिए अछूत प्रार्थी हैं तो आपके अछूत होने का पता होने से आपको सेवा में नहीं लिया जाएगा। अगर आपमें से कोई ज़मीन खरीदना चाहे और बेचने वाले को आपके अछूत होने का ज्ञान हो जाए तो कोई आपको जमीन नहीं बेचेगा। आप आर्थिक प्रगति के लिए कोई भी तरीके अपनाओ परन्तु आपकी अस्पृश्यता के चलते आपके सभी प्रयत्न नकारात्मक हो जाएंगे। अस्पृश्यता आपकी प्रगति के रास्ते में स्थायी रूकावट है। और जब तक आप इस रूकावट को धर्म परिवर्तन द्वारा न हटा दें, आपका मार्ग विपदा मुक्त नहीं होगा। आप में से कुछ के बच्चे किसी भी उपयुक्त स्रोत से पैसा लेकर शिक्षा पाने का प्रयास कर रहे हैं। इस प्रलोभनवश अछूत बने रहने और प्रगति करने का झुकाव बना लेते हैं। मैं उन नवयुवकों से यह प्रश्न पूछना चाहूंगा कि आपकी शिक्षा पूर्ति के बाद, यदि आपको उपयुक्त पद न मिले तो आप अपनी शिक्षा का क्या करेंगे? क्या कारण है कि हमारे अधिकतम शिक्षित लोग आज भी बेरोजगार हैं? मेरे विचार से अस्पृश्यता ही इस बेरोजगारी का मुख्य कारण है। अस्पृश्यता के कारण आपके गुणों का उचित आंकलन नहीं किया जाता। आपकी मानसिक क्षमता के सम्मान को भी अस्पृश्यता के कारण गुंजाइश नहीं है। आपकी अस्पृश्यता के कारण आपको सेना सेवा से बाहर कर दिया जाता है। आपको पुलिस विभाग में भी अस्पृश्यता के कारण नौकरी नहीं दी जाती। अस्पृश्यता के कारण आप चपरासी की नौकरी भी नहीं पा सकते। आपकी ऊंचे पद पर पदोन्नति नहीं की जाती, क्योंकि आप अछूत हैं। अस्पृश्यता एक प्रकार का अभिशाप है। आपका पूर्ण विनाश कर दिया गया है और आपके गुणों को धूल में मिला दिया गया है। इन परिस्थितियों में, आप कितनी भी योग्यता प्राप्त कर लें, उसकी क्या उपयोगिता? यदि आप चाहते हैं कि निष्कपटता से आपकी योग्यता का आकलन हो, आपकी शिक्षा की आपके लिए उपयोगिता हो, आर्थिक प्रगति के द्वार आपके लिए खुलें, तो आपको अस्पृश्यता की बेड़ियों से छुटकारा पाना होगा।

धर्म परिवर्तन के विरुद्ध संदेह

अभी तक हमने आलोचकों के द्वारा धर्म परिवर्तन के तर्कों का वर्णन किया है। अब मैं धर्म परिवर्तन के समर्थकों के द्वारा व्यक्त किए गए संदेहों का स्पष्टीकरण करना चाहूंगा। सबसे पहले यह सुनने में आया है कि कुछ महार चिन्तित हैं कि उनके वतन (ग्राम सेवक के पैतृक अधिकार) का भविष्य क्या होगा? यह भी सुना है कि उच्च सवर्ण

हिन्दुओं ने गांवों के महारों को धमकी दी है कि अगर उन्होंने धर्म परिवर्तन किया तो उनको ग्राम सेवक की सेवा से विमुक्त कर दिया जाएगा। आप सबको ज्ञात है कि महार वतन को समाप्त करने से मैं किंचित मात्र भी चिंतित नहीं हूँ। मैं पिछले दस साल से यह कहता आया हूँ कि अकेला महार वतन, महारों का दुर्भाग्य सिद्ध हुआ है और जिस दिन महार की जंजीरों से ये लोग स्वतंत्र होंगे, उस दिन इनकी स्वतंत्रता के रास्ते खुल जाएंगे। फिर भी, जो यह महार वतन चाहते हैं मैं उनको विश्वास दिलाता हूँ कि उनके धर्म परिवर्तन से वतन खटाई में नहीं पड़ेगा। इस संदर्भ में, 1850 के अधिनियम को देखा जा सकता है। इस अधिनियम के अंतर्गत उत्तराधिकारी के अधिकारों और जायदाद पर उसके (वारिस के) धर्म परिवर्तन का कोई प्रभाव नहीं पड़ता। जो लोग इस संदर्भित कानून को अनुपयुक्त समझते हैं, वे नागर जिले की परिस्थितियों को ध्यान से समझें। महार जाति के अनेक लोग इस जिले में ईसाई बन गए हैं और कुछ स्थानों पर एक ही परिवार में ईसाई भी हैं और महार भी। परन्तु धर्म परिवर्तित ईसाईयों के वतन अधिकार समाप्त नहीं हुए। इसकी पुष्टि आप नगर के महारों से कर सकते हैं। अतः धर्म परिवर्तन से किसी को वतन के समाप्त होने का भय नहीं करना चाहिए।

दूसरा संदेह राजनैतिक अधिकारों के बारे में है। कुछ लोगों के मन में शंका है कि अगर वे धर्म परिवर्तन करते हैं तो उनके सुरक्षोपायों का क्या होगा। कोई यह न सोचे कि अछूतों के द्वारा प्राप्त किए गए राजनैतिक संरक्षण के महत्व को मैं नहीं समझता। अछूतों के लिए यह राजनैतिक अधिकार पाने के लिए जितने प्रयास मैंने किए और जितने कष्ट झेले, वैसा किसी और ने नहीं झेला। परन्तु मैं अनुभव करता हूँ कि केवल राजनैतिक अधिकारों का मोहताज हो जाना उचित नहीं है। ये राजनैतिक संरक्षण जन्म जन्मांतर के लिए नहीं दिए गए। यह कभी तो समाप्त होंगे ही। अंग्रेज सरकार ने इस संरक्षण की सीमा 20 साल निर्धारित की थी। यद्यपि पूना सन्धि में ऐसी कोई समय सीमा निर्धारित नहीं की गई है फिर भी यह हमेशा-हमेशा के लिए रहने वाला नहीं। जो इन राजनैतिक संरक्षणों पर आश्रित रहना चाहते हैं, उनको यह अवश्य विचार करना चाहिए कि जब यह संरक्षण ले लिए जाएंगे तब क्या होगा। उस दिन हमारे राजनैतिक अधिकार समाप्त हो जाएंगे और हमें अपनी सामाजिक शक्ति का आश्रय लेना होगा। मैंने आपसे पहले ही कहा है कि सामाजिक शक्ति की हमारे अन्दर कमी है।

इसलिए, मैंने आपको शुरू में ही सिद्ध कर दिया है कि यह शक्ति धर्म परिवर्तन के बिना प्राप्त नहीं की जा सकती। हमें केवल वर्तमान की चिन्ता नहीं होनी चाहिए। और अस्थायी लाभों के प्रलोभन से हमारे कष्ट बढ़ना निश्चित है। इन परिस्थितियों में, हमें स्थायी लाभों के बारे में सोचना आवश्यक है। मेरे विचार से धर्म परिवर्तन ही अनादि और अनन्त सुख का मार्ग है। इस प्रयोजन के लिए यदि हमें राजनैतिक अधिकारों की बलि चढ़ानी पड़े है तो हमें संकोच नहीं करना चाहिए। राजनैतिक संरक्षणों को धर्म परिवर्तन से कोई हानि नहीं होती। यह मेरी समझ से परे है कि राजनैतिक संरक्षण धर्म परिवर्तन से खटाई में क्यों पड़ेंगे। आप जहां भी जाएंगे आपके राजनैतिक अधिकार और संरक्षण आपके साथ रहेंगे। इस बारे में मुझे कोई संदेह नहीं है। अगर आप मुस्लिम बनते हैं तो आपको मुसलमानों के राजनैतिक अधिकार मिलेंगे, यदि आप ईसाई बनते हैं तो आपको ईसाईयों के राजनैतिक अधिकार मिलेंगे यदि आप सिक्ख बनते हैं तो आपको सिक्खों के राजनैतिक अधिकार मिलेंगे। राजनैतिक अधिकार जनसंख्या पर आधारित है। किसी भी समाज के राजनैतिक संरक्षण उनकी जनसंख्या बढ़ने से और बढ़ जाएंगे। किसी को यह गलत धारणा न रहे कि यदि हम हिन्दू समाज को छोड़ते हैं तो निर्धारित की 15 सीटें हिन्दुओं को वापस चले जाएंगी। यदि हम मुस्लिम बनते हैं तो हमारी 15 सीटें मुसलमानों के आरक्षित स्थानों के साथ जुड़ जाएंगी। इसी प्रकार, यदि हम ईसाई बनते हैं तो हमारी सीटें ईसाईयों के आरक्षित स्थानों में जुड़ जाएंगी। संक्षेप में, हमारे राजनैतिक अधिकार हमारे साथ ही रहेंगे। अतः ये डर किसी के मन में न रहे। बल्कि आप यह ध्यानपूर्वक सोचें की अगर हम हिन्दू रहते हैं और धर्म परिवर्तन नहीं करते, तो क्या हमारे अधिकार सुरक्षित रहेंगे? कल्पना करें कि अगर हिन्दू एक अधिनियम पा कर कानून बनवाए कि अस्पृश्यता पर प्रतिबन्ध लगा दिया जाए। छुआछूत का पालन करने वाले को दण्डित किया जायेगा। तब वे आपसे पूछ सकते हैं कि विधि द्वारा अस्पृश्यता हटा दी गई है और अब आप अछूत नहीं है। आप केवल गरीब और पिछड़े

हुए हैं और दूसरी कई जातियां भी पिछड़ी हुई है।
लेख का शेष भाग कल....

हिंदू समाज की आधार - शिला

श्रृंखलावार भाग नंबर 09

कल के लेख, 'हिंदू समाज की आधार - शिला का आगे का भाग

ऐसा प्रतीत हो सकता है कि हिंदुओं में वेदों के प्रति जो पवित्र भावना है, उसके लिए उन्होंने प्रत्यक्षतः कोई नाम नहीं दिया। वेद का सीधा अर्थ है, ज्ञान। हो सकता है कि ऐसा हो। लेकिन इस बारे में कोई संशय नहीं हो सकता कि वे वेदों को पवित्र मानते हैं। वास्तविकता तो यह है कि उन्होंने वेदों के लिए उस भाव से जो पवित्र शब्द से व्यक्त होता है, कहीं अधिक श्रद्धा तथा सम्मान जताने वाले शब्द का प्रयोग किया है। वे वेदों को 'श्रुति' कहते हैं। 'श्रुति' का अर्थ है, ईश्वर का वह शब्द, जिसे मनुष्य ने सुना (या ईश्वर द्वारा जिसे व्यक्त किया गया था)। आदिम धर्म में पवित्र उसे कहा गया है, जिसका निर्माण मनुष्य ने किया है। हिंदू धर्म में जो ईश्वर द्वारा निर्धारित किया गया, वह पवित्र है।

हिंदू वेदों को अपने धर्म का पवित्र ग्रंथ मानते हैं। वे वेदों को एक विशिष्ट स्थान देते हैं। हिंदुओं की मान्यता है कि सृष्टि के चक्र होते हैं। इन्हें 'कल्प' कहते हैं। चक्र के अंत में, जल-प्रलय होती है और एक नए सृष्टि चक्र का आरंभ होता है। हर कल्प के अंत में जल प्रलय में वेदों का विनाश हो जाता है। हर कल्प के प्रारंभ में वे ईश्वर द्वारा व्यक्त किए जाते हैं। तदनुसार पिछले कल्प के अंत में प्रलय में वेद नष्ट हो गए थे और वर्तमान कल्प के प्रारंभ में जो कृत युग से हुआ, ईश्वर ने वेदों को ऋषियों को व्यक्त किया। हिंदू वेदों को नित्य (सनातन), अनादि (प्रारंभ -

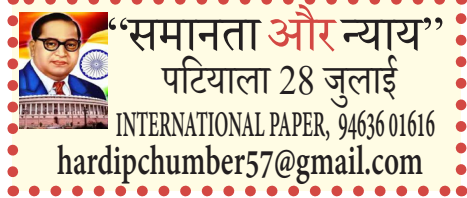
रहित) और अपौरुषेय (अमानवीय) मानते हैं। संक्षेप में, वेद ईश्वर के शब्द हैं और वे मानव के लिए ईश्वर के आदेश हैं। वेदों को यदि 'श्रुति' न कहा जाता, तो भी वे अनिवार्यतः पवित्र कहे जाते। प्रो. मैक्स मूलर ने धर्मों का विभिन्न प्रकार से वर्गीकरण किया है। उनका एक वर्गीकरण है, प्रकृत तथा व्यक्त। एक अन्य वर्गीकरण है, व्यक्तिगत तथा राष्ट्रीय। उनका एक तीसरे प्रकार से, अर्थात् उन्हें अनीश्वरवादी, देववादी, द्वैतवादी, बहुदेववादी, एकेश्वरवादी, एकैकाधिदेववादी और जड़त्ववादी के रूप में वर्गीकृत किया

जा सकता है। उन्हें सत् या असत् के रूप में भी वर्गीकृत किया जा सकता है। इसके दो और वर्ग हो सकते हैं, जैसे ग्रंथाधीन धर्म या ग्रंथहीन धर्म। इस प्रकार धर्मों के वर्गीकरण की सूची संभवतः सर्वांग दृष्टि से पूर्ण नहीं हो सकती, क्योंकि इनका एक और प्रकार से भी वर्गीकरण किया जा सकता है, अर्थात् वे धर्म जिनके कोई संस्थापक हैं और वे धर्म जिनके कोई संस्थापक नहीं हैं। इन वर्गीकरणों का दो प्रकार के वर्गीकरण को छोड़कर सामाजिक महत्व है। ये दो प्रकार हैं, प्रकृत व व्यक्त और लिखित धर्म व अलिखित धर्म। इनके कार्य अलग-अलग हैं, भले ही इनके कार्यों में जो अंतर है, उसकी ओर प्रायः ध्यान नहीं दिया जाता।
लेख का शेष भाग कल....

बाबा साहेब
कहते हैं

SC/ST एक्ट के मामलों में पुलिस लापरवाही पर Madras High Court ने दिखाई नाराजगी, जानिये क्या है Rule 7 जिसकी सख्त पालना जरूरी!

कोर्ट ने कहा कि अगर किसी शिकायत में SC/ST एक्ट के तहत अपराध का संज्ञेय अपराध दिखता है, तो पुलिस को तुरंत एफआईआर दर्ज करनी होगी और किसी भी प्रारंभिक जांच (Preliminary Enquiry) की अनुमति नहीं दी जाएगी।

चेन्नई- मद्रास हाई कोर्ट ने अनुसूचित जाति एवं अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम, 1989 (SC/ST एक्ट) के तहत दर्ज मामलों में पुलिस की लापरवाही पर गंभीर नाराजगी जताई है। जस्टिस पी. वेल्मुगुन की खंडपीठ ने एक महत्वपूर्ण फैसले में पुलिस को SC/ST एक्ट के प्रावधानों का सख्ती से पालन करने के निर्देश दिए हैं। कोर्ट ने कहा कि अगर किसी शिकायत में SC/ST एक्ट के तहत अपराध का संज्ञेय अपराध दिखता है, तो पुलिस को तुरंत एफआईआर दर्ज करनी होगी और किसी भी प्रारंभिक जांच (Preliminary Enquiry) की अनुमति नहीं दी जाएगी।

यह मामला कृष्णागिरी जिले के होसुर तालुक के एक दिव्यांग SC समुदाय के व्यक्ति मुनीराज का है। मुनीराज ने कोर्ट में याचिका दायर कर बताया कि उनकी माँ को 1997 में तमिलनाडु सरकार की भूमि सीमा योजना के तहत 2.90 एकड़ जमीन आवंटित हुई थी, जिस पर वे लंबे समय से कब्जा करके खेती कर रहे थे। हालांकि, कुछ लोगों ने जाली दस्तावेज बनाकर उनकी जमीन हड़पने की कोशिश की। इसके बाद मुनीराज ने होसुर की अदालत में सिविल केस दायर किया।

6 अगस्त 2024 को मुनीराज ने आरोप लगाया कि कुछ लोगों ने हथियारों के साथ उनकी जमीन पर धावा बोलकर उनके घर को नुकसान पहुँचाया और उन्हें जातिसूचक गालियाँ देते हुए जान से मारने की धमकी दी। मुनीराज ने तुरंत होसर टाउन पुलिस स्टेशन में शिकायत दर्ज कराने की कोशिश की, लेकिन उन्होंने आरोप लगाया कि इंस्पेक्टर ने उनकी शिकायत को फाड़ दिया और एक नई शिकायत लिखकर उनसे साइन करवा ली। बाद में, पुलिस ने कोई कार्रवाई नहीं की, जिसके बाद मुनीराज ने ज्यूडिशियल मजिस्ट्रेट के समक्ष धारा 156(3) CrPC के तहत याचिका दायर की।

24 फरवरी 2025 को
ज्यूडिशियल मजिस्ट्रेट ने
पुलिस को एफआईआर दर्ज
करने और जांच शुरू करने
का आदेश दिया। हालांकि
पुलिस ने एक इस्पेक्टर के
नेतृत्व में प्रारंभिक जांच
करके रिपोर्ट दाखिल कर दी
कि मामले में कोई सबूत नहीं
मिला है। इस पर मुनीराज ने
हाई कोर्ट का दरवाजा
खटखटाया।

हाई कोर्ट का सख्त रुख

जस्टिस वेल्यूरुगन ने अपने फैसले में कहा कि SC/ST एक्ट के मामलों में प्रारंभिक जांच की कोई गुंजाइश नहीं है। कोर्ट ने स्पष्ट किया कि धारा 18A(1)(a) के तहत, अगर शिकायत में SC/ST एक्ट के तहत अपराध का उल्लेख होता है, तो पुलिस को तुरंत एफआईआर दर्ज करनी होगी। मजिस्ट्रेट ने जो प्रारंभिक जांच का आदेश दिया था, वह कानून के खिलाफ था।

कोर्ट ने यह भी कहा कि SC/ST एक्ट के मामलों की जांच केवल डिप्टी एसपी या उससे ऊपर के अधिकारी ही कर सकते हैं, लेकिन इस मामले में एक इंस्पेक्टर ने जांच की, जो नियमों का उल्लंघन है। इसके अलावा, मजिस्ट्रेट को यह मामला SC/ST एक्ट के तहत गठित विशेष अदालत को भेजना चाहिए था, न कि खुद निपटाना चाहिए था।

कोर्ट के महत्वपूर्ण निर्देश

कोर्ट ने होसूर पुलिस को निर्देश दिया कि वह मुनीराज की शिकायत को धारा 154 CrPC के तहत एफआईआर के रूप में दर्ज करे और दो सप्ताह के भीतर जांच शुरू

करे।

जांच केवल डिप्टी एसपी या उससे ऊपर के अधिकारी द्वारा ही की जाएगी।

कोर्ट ने कहा कि पुलिस को 60 दिनों के भीतर जांच पूरी करके चार्जशीट विशेष अदालत में पेश करनी होगी।

हाई कोर्ट ने तमिलनाडु पुलिस महानिदेशक (DGP) को निर्देश दिया कि वह इस आदेश की प्रति सभी जिलों के एसपी को भेजें और सुनिश्चित करें कि SC/ST एक्ट के मामलों में नियमों का सख्ती से पालन हो।

जानिये क्या है
रूल 7

SC/ST एक्ट की धारा 7 (नियम 7) के अनुसार, इस कानून के तहत दर्ज किसी भी मामले की जांच केवल डिप्टी सुपरिंटेंडेंट ऑफ पुलिस (DSP) या उससे वरिष्ठ अधिकारी ही कर सकते हैं। यह नियम यह सुनिश्चित करता है कि संवेदनशील SC/ST अत्याचार के मामलों में उच्च स्तर की निष्पक्षता और गंभीरता से जांच हो।

साथ ही, नियम 7(2) के तहत पुलिस को 60 दिनों के भीतर जांच पूरी करके चार्जशीट विशेष अदालत में पेश करनी होती है। यह प्रावधान पीड़ितों को त्वरित न्याय दिलाने और पुलिस जांच में देरी रोकने के लिए बनाया गया है।

शनिवार को रिहा किए गए लोगों में से 16 अस्पताल में उपचार करा रहे हैं, जबकि मारे गए 38 लोगों के शव वापस मिलने की संभावना नहीं है.

संभल में चोरी के शक में दलित युवकों को खंभे से बांधकर पीटा, वीडियो वायरल होने पर दर्ज हुआ मुकदमा

वीडियो वायरल होने के बाद हरकत में आई पुलिस, SC/ST एक्ट समेत कई धाराओं में नामजद और अज्ञात लोगों पर FIR दर्ज.

संभल (उत्तर प्रदेश) —
उत्तर प्रदेश के संभल जिले
में दो दलित युवकों को चोरी
के शक में खंभे से बांधकर
बेरहमी से पीटने का मामला
सामने आया है। घटना 22
जुलाई की बताई जा रही है,
लेकिन इसका मामला
शनिवार को तब दर्ज हुआ
जब इसका एक वीडियो
सोशल मीडिया पर वायरल
हो गया।

नखासा थाना प्रभारी (SHO) रजनीश कुमार ने जानकारी देते हुए बताया कि पीड़ितों में से एक की मां सुनीता, जो नाहर ढेर गांव

की निवासी हैं, ने इस संबंध में शिकायत दर्ज कराई है। शिकायत के अनुसार, उनका 20 वर्षीय बेटा सुंदर और 22 वर्षीय रिश्तेदार शनि कांवड़ यात्रा देखने संभल गए थे। रास्ते में उन्हें बरहई वाली बस्ती के कुछ लोगों ने रोक लिया, चोरी का आरोप लगाते हुए दोनों को खंभे से बांध दिया और जमकर पीटा। पुलिस के मुताबिक,

घायल युवकों को इलाज के लिए अस्पताल में भर्ती कराया गया है।

मामले में पुलिस ने नंद किशोर, भरत, डब्बू, भूरा और श्रीराम के पुत्र सहित 10 से 12 अज्ञात लोगों के खिलाफ मुकदमा दर्ज किया है। इन पर भारतीय न्याय संहिता (BNS) की विभिन्न धाराओं के तहत आरोप लगाए गए हैं। जिसमें धारा 191(2)- दंगा करना, धारा

190- गैरकानूनी जमावड़ा,
धारा 127(2)- गलत तरीके
से बंधक बनाना, धारा
115(2)- जानबूझकर चोट
पहुँचाना, धारा 352-
जानबूझकर अपमान करना,
जिससे शांति भंग हो, धारा
351(2)- आपराधिक
धमकी देना शामिल है।

इसके साथ ही, आरोपियों पर अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम के प्रावधानों के तहत भी केस दर्ज किया गया है।

SHO ने बताया कि मामले की जांच जारी है और दोषियों के खिलाफ सख्त कानूनी कार्रवाई की जाएगी।

द वर्किंग रिपोर्ट्स एसोसिएशन रजि: मासिक ऑनलाइन प्रशिक्षण

- पत्रकारों को एआई तकनीक के उचित उपयोग और प्रभावी समाचार संरचना के बारे में तकनीकी जानकारी दी गई

होशियारपुर, 26 जुलाई
(तरसेम दीवाना)

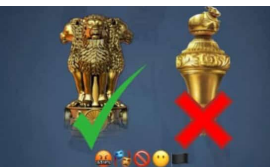
पत्रकारिता जगत में
गुणवत्तापूर्ण कार्य सुनिश्चित
करने और मीडिया में लोगों
का विश्वास बहाल करने के
मिशन के तहत, लोकतंत्र के
चौथे स्तंभ, “द वर्किंग
रिपोर्टर्स एसोसिएशन रजि.
पंजाब ऑफ इंडिया” ने
पंजाब अध्यक्ष प्रि. बलवीर
सिंह सैनी और चेयरमैन
जाकिर हसन आजाद ने

तकनीक के उपयोग की आवश्यकता पर बल दिया और कहा कि हालाँकि पंजाबी पत्रकारिता ने एक लंबा सफर तय किया है, लेकिन तकनीकी रूप से पिछड़े होने के कारण हम अभी भी मानक स्तर से बहुत दूर हैं। इसलिए हमें आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस (एआई) जैसी तकनीक को अपनाना चाहिए, जिससे पत्रकारिता का काम न केवल आसान होगा, बल्कि मानक भी काफी ऊँचे स्तर पर पहुँचेगा। इस अवसर पर जसविंदर सिंह आज़ाद ने आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस की तकनीक पर कोचिंग दी और विभिन्न बिंदुओं की जानकारी दी, गूगल के तकनीकी टूल “चैट जीपीटी” का सही उपयोग करके प्रभावी

समाचार और फोटो तैयार करने के अमूल्य टिप्स दिए और इस तकनीक का अधिक से अधिक उपयोग करके अपने पत्रकारिता कार्य को उच्च स्तर पर ले जाने की अपील की। इस अवसर पर अपने संबोधन में द वर्किंग रिपोर्टर्स एसोसिएशन के प्रदेश अध्यक्ष प्रिंसिपल बलबीर सिंह सैनी ने कहा कि आज के ऑनलाइन प्रशिक्षण में पत्रकार साथियों को उनके दैनिक कार्य को सुविधाजनक बनाने और उसे उच्च स्तर पर ले जाने के लिए प्रदेश चेयरमैन जसविंदर सिंह आजाद द्वारा बहुत ही प्रभावी प्रशिक्षण प्रदान किया गया है, जिसका संगठन के सभी सदस्यों को लाभ उठाना चाहिए। इस अवसर पर

अपने संबोधन में दि वर्किंग रिपोर्टर्स एसोसिएशन के प्रदेश अध्यक्ष प्रिंसिपल बलबीर सिंह सैनी ने कहा कि आज के ऑनलाइन प्रशिक्षण में पत्रकार साथियों को उनके दैनिक कार्यों को सुगम बनाने और उसे उच्च स्तर पर ले जाने के लिए प्रदेश चेयरमैन जसविंदर सिंह आज़ाद द्वारा बहुत ही प्रभावी प्रशिक्षण दिया गया है, जिसका संगठन के सभी सदस्यों को लाभ उठाना चाहिए। उन्होंने अपील की कि अगली ऑनलाइन बैठक और प्रशिक्षण 3 अगस्त को रात 9 बजे होगा, जिसमें सभी पत्रकार साथी अवश्य शामिल हों। इस बैठक में अतिरिक्त महासचिव तरसेम दीवाना, प्रदेश उपाध्यक्ष गुरबिंदर सिंह पलाहा, बलबीर सिंह करम, सतनाम सिंह, रणजीत सिंह बैस, अध्यक्ष इकाई आदमपुर, महेंद्र कुमार मल्होत्रा, दलबीर सिंह कलोइया आदि सहित अन्य पत्रकार साथी भी उपस्थित थे।

ਬਸਪਾ ਦੇ ਮੁਖ਼ਿ ਨੇਸ਼ਨਲ ਕੋਆਰਡਿਨੇਟਰ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਨੇ ਜਾਲੰਧਰ ਮੇਂ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ ਔਰ ਜਮ੍ਹੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੀ ਸਮੀਖ਼ਾ ਕੋ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਬਤਾਯਾ।

ਕਹਾ ਕਿ ਹਮੇਂ ਪਾਰਟੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਔਰ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਯਾਵਤੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕੋ ਜਨ-ਜਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਨਾ ਹੋਗਾ

“ਸਮਾਨਤਾ ਔਰ ਨਿਆਂ”
ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਕੋਆਰਡਿਨੇਟਰ ਸ਼ਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਮੀਖ਼ਾ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਤਾ ਵਯਕਤ ਕੀ ਤਥਾ ਉਨਕੇ ਦੁਵਰਾ ਕੀਯੇ ਗਏ ਕਾਰਯੋਂ ਕੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀ ਤਥਾ ਪਾਰਟੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਕੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸੇ ਰਖ਼ਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਕਹਾ। ਡਾ. ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇ ਆਠੋਂ ਜੋਨ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਯਿਯੋਂ ਔਰ ਆਏ ਹੁਏ ਸਾਥਿਯੋਂ ਕਾ ਧਨ੍ਯਵਾਦ ਕੀਯਾ ਔਰ ਸਾਥ ਹੀ ਮੁਖ਼ਿ ਨੇਸ਼ਨਲ ਕੋਆਰਡਿਨੇਟਰ ਸ਼ਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭਰੋਸਾ ਦਿਲਾਯਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 2027 ਕੇ ਚੁਨਾਵੋਂ ਕੀ ਤੈਯਾਰੀਯੋਂ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡੇਗਾ।

ਜਮ੍ਹੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਕੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਧ੍ਯਕਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਣਾ ਕੇ ਸਾਥ ਬਸਪਾ ਕੇ ਰਾਜਯ ਸਮਨ੍ਵਯਕ ਸੁਨੀਲ ਮਜ਼ੋਤ੍ਰਾ, ਚਰਣਜੀਤ ਚਰਗੋਤ੍ਰਾ, ਮਹਾਸਚਿਵ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ, ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਭਗਤ, ਹਾਜੀ ਸ਼ਕ ਮੋਹਮਮਦ, ਜ਼ਿਲਾ ਅਧ੍ਯਕਸ਼ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਔਰ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਔਰ ਅਨ੍ਯ ਰਾਜਯ ਇਕਾਈ ਕੇ ਨੇਤਾਓਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਔਰ ਜਮ੍ਹੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੇਂ ਸੰਗਠਨ ਕੋ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਜਾਲੰਧਰ ਮੇਂ ਬਸਪਾ ਦੁਵਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਏਕ ਦਿਵਸੀਯ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ ਸਮੇਲਨ ਮੇਂ ਭਾਗ ਲਿਯਾ।

ਇਸ ਅਵਸਰ ਪਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਕੇ ਮੁਖ਼ਿ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਸਮਨ੍ਵਯਕ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਮੁਖ਼ਿ ਅਤਿਥਿ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਉਪਸ਼ਿਥ ਥੇ, ਜਬਕਿ ਸਮੇਲਨ ਮੇਂ ਨੇਸ਼ਨਲ ਕੋਆਰਡਿਨੇਟਰ ਆਦਰਯੀਯ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਨੀਵਾਲ ਜੀ ਸਹਿਤ ਕਈ ਵਰਿਸ਼ ਨੇਤਾ ਮੌਜੂਦ ਥੇ।

ਜਮ੍ਹੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਇਕਾਈ ਕੇ ਅਧ੍ਯਕਸ਼ ਦਰਸ਼ਨ ਰਾਣਾ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਕੇ ਮੁਖ਼ਿ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀਯ ਸਮਨ੍ਵਯਕ ਆਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਪੂਰੇ ਕੇਂਦ੍ਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਬਸਪਾ ਦੁਵਰਾ ਕੀ ਜਾ ਰਹੀ ਗਤਿਵਿਧਿਯੋਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕੀ ਔਰ ਉਨ੍ਹੇਂ ਬਤਾਯਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਜਮੀਨੀ ਸ਼ਤਰ ਪਰ ਬਸਪਾ ਕੋ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੇਂਨੇਂ ਬਤਾਯਾ ਕਿ ਜਲਪਾਨ ਅਭਿਯਾਨ ਕੇ ਤਹਤ ਕਈ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਪਾਰਟੀ ਕੀ ਸਦਸ੍ਯਤਾ ਦਿਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇਂ ਸੇ ਜਮ੍ਹੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ

BSP Chief National Coordinator Akash Anand called the review of BSP Punjab and Jammu and Kashmir credible in Jalandhar. Said that we have to convey the ideas of party founder Kanshi Ram and party supremo Mayawati to the masses

“Equality and justice”
Patiala 28 July
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

Chief National Coordinator of Bahun Samaj Party Shri Akash Anand ji has started the work of reviewing the party working committees of various states. According to the first program of this series, on Sunday 27 July, he reviewed Punjab and Jammu and Kashmir. This program was organized in Jalandhar party office. The review of Punjab and Jammu-Kashmir was conducted by the National Coordinator National Coordinator Shri Akash Anud that Punjab will leave no stone unturned in the preparations for the 2027 elections.

Jammu Kashmir Bahun Samaj Party (BSP) state president Darshan Rana along with BSP state coordinator Sunil Majotra, Charanjit Chagotra, general secretary Raja Singh, Tilak Raj Bhagat, Haji Shak Mohammad, district president Raman Kumar and Tarsem Lal and other state unit leaders participated in a one-

maining work. Chief National Coordinator Shri Akash Anand ji expressed his happiness over the review and appreciated the work done by him and also asked him to defend every program of the party strongly. Dr. Karimpuri thanked the in-charges of the eight zones of Punjab and the visiting colleagues and also assured the Chief National Coordinator Shri Akash Anud that Punjab will leave no stone unturned in the preparations for the 2027 elections.

Jammu Kashmir Bahun Samaj Party (BSP) state president Darshan Rana discussed in detail the activities being done by the BSP in the entire union territory with the party's Chief National Coordinator Akash Anand and told them that the party is working day and night to strengthen the BSP at the grassroots level. He said that many people have been given party membership under the Jalpaan campaign.

Rana said that for the last two

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਡਗਰ ਫੋਰਸ ਕੀ ਬਡੀ ਉਪਲਬਧਿ,

ਅਬ ਹੁਆ ਪੇਟੇਂਟ, ਅਬ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਸ਼ਟੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਨਾਜਾਯਜ ਨਾਮ - ਬੀਰਪਾਲ ਠਰੋਲੀ, ਹੈਪੀ ਫਤੇਹਗੜ, *ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਡਗਰ ਫੋਰਸ ਕੇ ਪੇਟੇਂਟ ਹੋਨੇ ਪਰ ਬਾਂਟੇ ਲਡ਼ੂ*

“ਸਮਾਨਤਾ ਔਰ ਨਿਆਂ”
ਪਟਿਆਲਾ 28 ਜੁਲਾਈ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਡਗਰ ਫੋਰਸ ਕੇ ਇਸ ਨਾਮ ਕੋ ਨਾਜਾਯਜ ਤੌਰ ਪਰ ਇਸ਼ਟੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਯਹ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੇਂਦੇ ਹੁਏ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਡਗਰ ਫੋਰਸ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਰਪਾਲ ਠਰੋਲੀ ਔਰ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਪੀ ਫਤੇਹਗੜ ਨੇ ਬਤਾਯਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ

ਹੋਸ਼ਿਯਾਰਪੁਰ, 26 ਜੁਲਾਈ, (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਸਤਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਪਾਵਨ ਸਰਪਰਸ਼ਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਕੇ ਲਿਏ ਕਾਰਯਰਤ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ “ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਡਗਰ ਫੋਰਸ” ਕੋ ਬਡੀ ਉਪਲਬਧਿ ਹਾਸਿਲ ਹੁਈ ਜਬ ਯਹ ਨਾਮ ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਰਜਿਸ਼ਟ੍ਰੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਪਾਸ ਪੇਟੇਂਟ ਹੋ ਗਯਾ। ਅਬ ਯਹ ਨਾਮ ਪੇਟੇਂਟ ਹੋਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਕੋਈ ਭੀ